

N:o 61.

Ank. till Riksd. kansli den 25 april 1889, kl. 12 midd.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition, med förslag, att det aflöningsbelopp, som kan blifva tillgängligt genom två länsmansdistrikts i Vesternorrlands län sammanslagning till ett distrikt, må användas till aflönande af länsman i ett nybildadt distrikt inom samma län.

(2:a U. A.)

I en den 8 mars 1889 aflåten proposition har Kongl. Maj:t, under åberopande af ett propositionen bilagdt utdrag af protokollet öfver civilärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att det aflöningsbelopp, som kunde blifva tillgängligt genom sammanslagning till ett länsmansdistrikt af Ullångers och Nordingrå länsmansdistrikt i Norra Ångermanlands fögderi af Vesternorrlands län, finge användas till aflönande af en länsman i ett nytt distrikt inom samma län, bildadt derigenom, att Björna och Trehörningsjö socknar utbrötes, den förra från Själevads och den senare från Arnäs nuvarande länsmansdistrikt.

Af åberopade protokollsutdraget inhemtas, att chefen för civildepartementet vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t anfört hufvudsakligen följande.

Uti skrifvelse af den 30 oktober 1888 hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Vesternorrlands län anmält, hurusom en längre tids erfarenhet ådagalagt, att indelningen af länsmansdistrikten i Norra Ångermanlands fögderi icke numera vore ändamålsenlig. Sålunda vore göromålen icke allenast i Själevads distrikt, bestående af Själevads, Mo och Björna socknar jemte köpingen Örnsköldsvik, utan äfven, ehuru icke i så hög grad, i Arnäs distrikt,

Bih. till Riksd. Prot. 1889. 4 Saml. 1 Afd. 35 Häft.

hvilket utgjordes af Arnäs, Gideå och Trehörningsjö socknar, för närvarande allt för betungande för vederbörande länsmän, under det att å andra sidan länsmännen i Ullångers af Ullångers och Vibyggerå socknar bestående distrikt och i Nordingrå distrikt, hvilket omfattade endast Nordingrå socken, icke kunde anses hafva full sysselsättning i tjensten. En delning af de två första och en sammanslagning af de båda senare länsmansdistrikten skulle otvifvelaktigt på ett lämpligt sätt utjemna dessa missförhållanden. Ju längre härmed dröjdes, desto större komme skilnaden emellan de särskilda länsmansdistrikten att blifva, enär rörelsen och folkmängden tillväxte inom Själevads och Arnäs länsmansdistrikt i ojemförligt större proportion än inom Ullångers och Nordingrå distrikt. De statistiska uppgifterna utvisade nemligen följande folkmängdssiffror:

	Vid slutet af år 1874	vid slutet af år 1886
för Själevads distrikt	8,458	10,563
deraf för Björna socken	2,031	2,469
för Arnäs distrikt	7,473	8,903
deraf för Trehörningsjö socken	963	1,219
för Ullångers distrikt	3,615	3,817
för Nordingrå distrikt	3,159	3,399

Folkmängden hade alltså från 1874 till 1886 stigit i Själevads distrikt med 2,105 personer, motsvarande en tillökning af 25 procent, deraf särskildt i Björna socken med 438 personer, motsvarande en ökning af 22 procent, och i Arnäs distrikt med 1,430 personer, eller 19 procent, deraf särskildt i Trehörningsjö socken med 256 personer, eller 27 procent, under det att tillökningen utgjort i Ullångers distrikt allenast 202 personer, eller 5 $\frac{1}{2}$ procent, samt i Nordingrå distrikt blott 240 personer, eller 7 $\frac{1}{2}$ procent.

En lika stor ojemnhet visade sig jemväl i fråga om de särskilda länsmansdistriktens areal, i det att ju folkrikare distriktet vore, desto större areal hade det, hvarigenom svårigheten att behörigen sköta detsamma ytterligare stegrades.

På grund häraf och med erinran att norra stambanan komme att framdragas genom Björna och Trehörningsjö socknar, hvilka i följd deraf kunde antagas komma att ännu mer än hittills utveckla sig, hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande anhållit, att Kongl. Maj:t täcktes förordna om en sådan reglering af ifrågavarande fyra länsmansdistrikt, att sistnämnda två socknar finge utbrytas från Själevads och Arnäs nuvarande distrikt och bilda ett särskildt länsmansdistrikt, benämndt Björna distrikt, samt att Ullångers och Nordingrå distrikt finge sammanslös till ett länsmansdistrikt, efter tings-

laget benämndt Nordingrå distrikt. Genom bifall härtill skulle i fråga om folkmängd och areal för de särskilda distrikten uppstå följande förändringar:

De nuvarande förhållandena:

	Folkmängd	Areal i qv. mil.
Sjålevads nuvarande länsmansdistrikt.....	10,563	12,21
Arnäs „ „	8,903	9,58
Ullångers „ „	3,817	3,19
Nordingrå „ „	3,399	1,71
Summa	26,682	26,69

De föreslagna förhållandena:

	Folkmängd	Areal i qv. mil.
Sjålevads nya länsmansdistrikt	8,094	4,13
Arnäs „ „	7,684	6,97
Nordingrå „ „	7,216	4,90
Björna „ „	3,688	11,59
Summa	26,682	26,69

allt med beräkning af folkmängden sådan den uppgifvits vara vid 1886 års slut och med iakttagande, att, enär arealen icke vore känd särskildt för Gidea och särskildt för Trehörningsjö socken, arealen af dessa två socknar tillsammansantagna, 6,51 kvadratmil, fördelats jemnt tre kvadratmil på den förra och med 3,51 kvadratmil på den senare socknen.

Till följd af nådig remiss hade *kammarkollegium* i ärendet afgifvit underdånigt utlåtande den 29 sistlidne januari och dervid af anförda skäl tillstyrkt bifall till Kongl. Maj:ts befälningshafvandes ifrågavarande anhållan.

Då ändamålsenligheten af den föreslagna regeringen af länsmansdistrikten i fråga genom hvad till statsrådsprotokollet derom anförts synes utskottet vara till fullo ådagalagd, får utskottet hemställa

att Riksdagen må medgifva, att det afföningsbelopp, som kan blifva tillgängligt genom sammanslagning till ett länsmansdistrikt af Ullångers och Nordingrå länsmansdistrikt i Norra Ångermanlands fögderi af Vesternorrlands län må få användas till affönande af en länsman i ett nytt

distrikt inom samma län, bildadt derigenom, att Björna och Trehörningsjö socknar utbrytas, den förra från Självads och den senare från Arnäs nuvarande länsmansdistrikt.

Stockholm den 25 april 1889.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.
